

C-148

Green Deal Levende Duurzame Buitenruimtes

Partijen:

1. De Staatssecretaris van Economische Zaken, mevrouw Sharon A.M. Dijkema en de Staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu, mevrouw W.J. Mansveld, ieder handelend in zijn hoedanigheid van bestuursorgaan, samen hierna te noemen: Rijksoverheid;
2. Sustainable Outlook B.V., te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door de heer N. Wissing en de heer L. Hoekstra, directeuren, hierna te noemen: NL Greenlabel;
3. Vereniging van Hoveniers en Groenvoorzieners, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door de heer E.M.A.M. Roozen, directeur, hierna te noemen: VHG;

Hierna samen te noemen: Partijen;

Algemene overwegingen:

1. Het kabinet beoogt een algemene Green Deal met de samenleving, die bijdraagt aan verduurzaming van de maatschappij op korte en langere termijn en die lonend is voor overheid en maatschappij. Doel van de Green Deal is laten zien dat groen en groei hand in hand gaan.
2. Partijen zien publiekprivate samenwerking als de beste manier om verduurzaming van de Nederlandse economie te versnellen en hier ook economisch van te profiteren. Deze unieke gezamenlijke aanpak is in Nederland op andere terreinen zeer succesvol en de Green Deal zal hierop voortbouwen. Creativiteit, ondernemerschap en innovatie zijn onmisbaar om deze verduurzaming mogelijk te maken.
3. Bij de Green Deal gaat het om concrete duurzame initiatieven, waarbij barrières verdwijnen, innovaties ontwikkeld, gefinancierd en toegepast worden en duurzame kansen worden benut. In de praktijk loopt de maatschappij tegen belemmeringen aan die initiatieven, die leiden tot een verdere verduurzaming, in de weg staan.
4. In de Green Deal willen partijen concrete afspraken maken die deze belemmeringen wegnemen, zodat de initiatieven die anders moeilijk van de grond komen ruim baan krijgen. Deze initiatieven kunnen vervolgens ook als voorbeeldfunctie dienen voor andere partijen en daarmee de totale markt in beweging zetten.
5. De voor de Green Deal geïnventariseerde projecten van initiatiefnemers zijn door het wegnemen van de beschreven belemmeringen potentieel succesvol, kunnen op korte termijn resultaten opleveren en kunnen uitmonden in nieuwe economische activiteiten of kostenbesparingen op korte of langere termijn voor het bedrijfsleven. De resultaten van een concrete Green Deal kunnen daarna toepasselijk zijn op andere, vergelijkbare projecten, waardoor de reikwijdte van de Green Deal kan worden vergroot zonder dat daar specifieke ondersteuning vanuit de Rijksoverheid tegenover staat.

Specifieke overwegingen Green Deal Levende Duurzame Buitenruimtes:

Overwegende dat:

- Het biodiversiteitdoel 'No Net Loss' in 2020 mondiaal van belang is en dat dit doel inhoudt dat Nederland per saldo geen verder verlies aan biodiversiteit en ecosysteemdiensten wil. Onderdeel van de 'No Net Loss'-ambitie is de halvering van de ecologische voetafdruk van Nederland in 2030 (ten opzichte van 2007, WWF)¹. Nederland heeft zich verbonden aan internationale afspraken op het gebied van natuur en biodiversiteit en heeft Europeesrechtelijke verplichtingen voortvloeiend uit de Vogel- en Habitatrichtlijn. Het beschermen en bevorderen van biodiversiteit binnen, maar ook buiten de bestaande natuurgebieden is van belang in het kader van het nakomen van deze internationale afspraken en verplichtingen;

- De Staatssecretaris van Economische Zaken (hierna: EZ) koppelt het initiatief Green Deal Levende Duurzame Buitenruimtes aan het beleid gericht op het behalen van het biodiversiteitdoel 'No Net Loss' en in het bijzonder ten aanzien van natuur buiten de bestaande natuurgebieden (Ecologische Hoofdstructuur/Natura 2000-gebieden). De principes van 'De Levende Tuin', ontwikkeld door VHG, en gepubliceerd in een manual² zijn het inhoudelijk uitgangspunt voor dit duurzaamheidsinitiatief. Dit uitgangspunt sluit aan bij het biodiversiteitbeleid van EZ, zoals de programma's 'TEEB-stad' (TEEB: The Economics of Ecosystems and Biodiversity), TEEB-rapport 'Groen gezond en productief' en 'Groen Loont'.
- De bewustwording kan worden vergroot van 1) het belang van biodiversiteit en de betekenis daarvan voor mensen (bv gezondheid), 2) de mogelijkheden van overheden en particuliere opdrachtgevers om in buitenruimten hun verantwoordelijkheid te nemen voor de bescherming van in internationaal opzicht belangrijke soorten en habitattypen waarvoor Nederland internationale afspraken heeft gemaakt en 3) voor het stimuleren van ontspanning en beweging;
- Er voor het meetbaar maken van duurzaamheid van in de buitenruimte toe te passen materialen een Green Deal is afgesloten met Stichting NL label in oprichting, de Green Deal Duurzaamheidslabel voor de buitenruimte NL Label (hierna: Green Deal B-109). Die Green Deal heeft geleid tot een tuin op de Floriade die is ingericht aan de hand van de principes van 'De Levende Tuin' waarbij een 40-tal materialen voor het inrichten van deze buitenruimte zijn gelabeld met het NL Green Label. De resultaten van de Green Deal B-109 worden nu door de markt overgenomen door het laten labelen van producten en materialen voor buitenruimtes;
- Overheden en particuliere opdrachtgevers behoefte hebben aan een methode waarmee naast de producten ook de plannen/ontwerpen voor de buitenruimte op duurzaamheid (waaronder het belang voor biodiversiteit) kunnen worden beoordeeld. Zij hebben behoefte aan de mogelijkheden van gekwantificeerd inzicht in de stand van de biodiversiteit in de planvorming/ontwerpfase;
- NL Greenlabel, gestimuleerd door het succes van de Green Deal B-109 en de als gevolg daarvan ontwikkelde en nog door ontwikkelende methodiek voor het beoordelen van producten op duurzaamheid, graag wil uitbreiden naar een complete methodiek, waarmee ook buitenruimten als geheel op duurzaamheid kunnen worden beoordeeld en waarmee de biodiversiteit lokaal kan worden bevorderd;
- VHG zichzelf ziet als 'de groene inspiratiebron' voor de maatschappij en de belangenbehartiger voor hoveniers, groenvoorzieners, boomspecialisten, dak- en gevelbegroeners en interieurbepplanters. VHG wil namens de individuele ondernemers in de branche de vertegenwoordiger zijn die de maatschappelijke en economische meerwaarde van groen voor onder andere gezondheid en de kwaliteit van de leefomgeving onder de aandacht brengt bij politiek, institutionele partijen en burgers. VHG wil individuele ondernemers uitdagen tot maatschappelijk verantwoord ondernemen, waarin duurzaamheid een belangrijke rol speelt.
- VHG het concept 'De Levende Tuin' beter toepasbaar wil maken voor haar leden en niet-leden.

¹ De ecologische voetafdruk geeft aan hoeveel ruimte er nodig is voor de consumptie van de bevolking en voor de compensatie van haar CO₂ uitstoot. Nederland gebruikt ca. 2 keer zoveel als het wereldgemiddelde en ca. 3 keer zoveel als de biocapaciteit van de aarde (p.43 'Groene Groei, investeren in biodiversiteit en natuurlijke hulpbronnen', Eindadvies van de Taskforce Biodiversiteit).

² <http://www.vhg.org/site.php?id=1442>

Komen het volgende overeen:

1. Green Deal initiatief en de inzet en acties van Partijen

Artikel 1 Green Deal initiatief en rol van Partijen

Dit initiatief voor een Green Deal heeft tot doel te bevorderen dat de inrichting van de particuliere en openbare buitenruimtes van Nederland wordt verduurzaamd en de biodiversiteit daarin wordt gewaarborgd en verder toeneemt, in het bijzonder van de soorten en habitattypen waarvoor Nederland internationale afspraken op het gebied van biodiversiteit heeft gemaakt. De principes van 'De Levende Tuin' liggen hieraan ten grondslag. Om dit doel te bereiken wordt ten eerste een Paspoort Levende Duurzame Buitenruimte ontwikkeld om de duurzaamheid van tuinen, parken en overig groen meetbaar te maken en ten tweede wordt er gewerkt aan de bewustwording omtrent de meerwaarde van het toepassen van duurzame materialen en inheemse beplanting ter bevordering van biodiversiteit. Deze Green Deal is een direct vervolg op de Green Deal B-109, waarbij het ging om het inzichtelijk maken van de integrale duurzaamheid van in de buitenruimte toe te passen producten en materialen.

Partijen gaan samenwerken om het Paspoort Levende Duurzame Buitenruimtes te ontwikkelen en de toepassing te bevorderen. Uitgangspunten bij het formuleren van het paspoort en de te hanteren criteria zijn de principes van 'De Levende Tuin'. NL Greenlabel richt zich vanuit zijn expertise op het inzichtelijk maken van de integrale duurzaamheid (waaronder biodiversiteit) van plannen en ontwerpen voor de buitenruimte. Dit gebeurt door het ontwikkelen van een duurzaamheidslabel. VHG richt zich voornamelijk op het bevorderen van de toepassing door de leden te informeren over de duurzaamheid en het verduurzamen van buitenruimtes. Het beoogde resultaat is dat plannen en ontwerpen voor buitenruimtes kunnen worden voorzien van een paspoort waarin helder en kort de verduurzaming wordt weergegeven met de daarbij behorende score, waardoor direct duidelijk is hoe duurzaam de desbetreffende buitenruimte is. Hiervoor zal een gestandaardiseerde methodiek worden gebruikt van weging van nader te bepalen criteria zoals toegevoegde waarde ten aanzien van biodiversiteit, toepassing duurzame materialen, waterberging, geluidsreductie, stofreductie, CO₂-reductie, en bijvoorbeeld wijze van onderhoud. De inzet van de Rijksoverheid zal gericht zijn op het aanbieden van kennis en de bewustwording omtrent de meerwaarde van het toepassen van duurzame materialen en inheemse beplanting ter bevordering van biodiversiteit.

Met dit initiatief willen Partijen verschillende doelgroepen bewust maken van de meerwaarde van het toepassen van duurzame materialen en inheemse beplanting en ze aanzetten tot het toepassen daarvan. Tot de doelgroepen behoren particulieren, professionals en overheden. Een particulier kan een bijdrage leveren aan de biodiversiteit in zijn eigen tuin (bijvoorbeeld door een tuin te vergroenen of door de aanleg van een bloemrijke tuin) en zijn verantwoordelijkheid nemen voor het behoud en de versterking van biodiversiteit. De professional in het groen kan aan de hand van het Paspoort Levende Duurzame Buitenruimtes meer gaan werken met duurzame materialen en bij de afnemer van zijn diensten (consumenten, bedrijven en overheden) duurzame buitenruimtes promoten en daarmee de biodiversiteit versterken en vergroten. Daarnaast kunnen overheden zoals gemeenten in samenwerking met ontwikkelaars en ontwerpers de methodiek en werkwijze van het Paspoort Levende Duurzame Buitenruimtes toepassen op parken, groenstroken, daktuinen en ander snippergroen.

Artikel 2 Inzet en acties NL Greenlabel

1. NL Greenlabel gaat professionals trainen en opleiden in het gebruik en toepassing van duurzame materialen en producten en ze wegwijs maken in de toepassing van het creëren van meetbaar duurzame groene ruimtes d.m.v. het nog te ontwikkelen Paspoort Levende Duurzame Buitenruimtes.
2. NL Greenlabel gaat seminars geven voor onder meer overheden, ontwikkelaars en architecten over de toepassing van de principes van 'De Levende Tuin' bij het ontwerpen en inrichten van buitenruimtes om ze te enthousiasmeren voor het inrichten van duurzame, levende buitenruimtes.
3. NL Greenlabel gaat informatie over het gebruik van duurzame materialen bij het inrichten van buitenruimtes aanbieden richting de consument en heeft op het gebied van milieuvriendelijk tuinieren aansluiting gezocht bij initiatieven van VHG en andere bestaande organisaties als Stichting Milieukeur en zal dit blijven doen.
4. NL Greenlabel is voornemens het uitgeven van het Paspoort Levende Duurzame Buitenruimtes uit te laten voeren door een onafhankelijke stichting die tevens zal toezien op de toepassing van het Paspoort Levende Duurzame Buitenruimtes. Daarbij zal ook worden voorzien in een adequate geschillenbeslechting.

Artikel 3 Inzet en acties VHG

1. VHG zal haar leden (professionals in het groen) stimuleren om, met behulp van onder andere de manual voor 'De Levende Tuin', duurzaamheid (waaronder biodiversiteit) actief uit te dragen. Als ambassadeurs kunnen deze professionals consumenten en overige terreinbeheerders enthousiasmeren voor het inrichten van duurzame, levende buitenruimtes.
2. VHG zal onderzoeken hoe het duurzaam inrichten van snippergroen gekoppeld kan worden aan de programma's 'TEEB stad' en 'Groen Loont' van EZ.
3. VHG zal, in afstemming met NL Greenlabel, een voorstel schrijven voor het ontwikkelen van een branchecertificaat inclusief lesmateriaal en examenmethodiek. Het betreft een branchecertificaat voor studenten en professionals in het groen met als doel de benodigde kennis met betrekking tot het vergroenen en verduurzamen van de buitenruimte over te dragen en te borgen. VHG zal tevens dit branchecertificaat inbrengen in de officiële kwalificatiestructuur van het Mbo-onderwijs in de groene ruimte.
4. VHG zal onder andere voorlichtingsbijeenkomsten en workshops ontwikkelen en organiseren voor professionals in het groen om ze te enthousiasmeren voor het inrichten van duurzame, levende buitenruimtes.
5. Ook zal VHG, in samenwerking met haar achterban, de principes van de Levende Tuin onder de aandacht brengen van opdrachtgevers (particulieren, bedrijven en overheid).

Artikel 4 Inzet en acties NL Greenlabel en VHG gezamenlijk

1. NL Greenlabel en VHG gaan een samenwerking aan voor meerdere jaren, waarbij beide organisaties elk kennis en specialisme inbrengen. NL Greenlabel en VHG zijn gelijkwaardige samenwerkingspartners en hechten waarde aan het behoud van de eigen identiteit, uitgangspunten en bijbehorende producten en diensten.
2. In opdracht van NL Greenlabel en VHG wordt het Paspoort Levende Duurzame Buitenruimtes ontwikkeld.
3. Het door NL Greenlabel en VHG te ontwikkelen paspoort:
 - is bestemd voor het plannen en het ontwerpen van een buitenruimte;
 - wordt in lijn gebracht met het productpaspoort NL Green Label dat wordt ontwikkeld voor producten die in de buitenruimte worden toegepast;
 - bestaat uit beoordelingscriteria en bijbehorende wegingsfactoren op basis van de principes van 'De Levende Tuin' waarbij biodiversiteit een belangrijk onderdeel is.
4. NL Greenlabel en VHG zullen een gezamenlijke bewustwordingscampagne voeren om het belang van de principes van de 'De Levende Tuin' bekendheid te geven. Mogelijkheden daarbij zijn het organiseren van congressen, het organiseren en uitvoeren van een promotiecampagne gericht op de consument en het aansporen van gemeenten om snippergroen duurzamer in te richten. Waar passend en wenselijk zullen dwarsverbanden worden aangebracht met de programma's van EZ als 'TEEB-stad', TEEB-rapport 'Groen gezond en productief' en 'Groen Loont'.

Artikel 5 Inzet en acties Rijksoverheid

1. De Rijksoverheid zal onderzoeken hoe consumenten hun eigen tuin / buitenruimte zo kunnen inrichten dat er een positieve impuls wordt gegeven aan de Rode Lijst Soorten en de VHR-soorten. Deze informatie is voor een ieder openbaar.
2. De Rijksoverheid zal de beleidsinstrumenten in kaart brengen die kunnen bijdragen aan de (door) ontwikkeling van de beoordelingssystematiek voor het Paspoort Levende Duurzame Buitenruimtes. Hiertoe wordt een vaste contactpersoon met betrekking tot deze Green Deal bij de Rijksoverheid aangewezen.
3. De Rijksoverheid zal gemeenten informeren over de principes van 'De Levende Tuin' en de meerwaarde daarvan voor de kwaliteit van de Nederlandse buitenruimtes. Daarbij zal EZ contactpersonen bij de TEEB-gemeenten benaderen, de VNG en Platform 31 om de principes van 'De Levende Tuin' onder de aandacht te brengen.
4. De Rijksoverheid stelt zijn expertise en netwerk van natuur- en soortenorganisaties beschikbaar aan NL Greenlabel en VHG ten behoeve van het ontwikkelen van het Paspoort Levende Duurzame Buitenruimtes en om benodigde kennis met betrekking tot het vergroenen en verduurzamen van de buitenruimte over te kunnen dragen aan studenten en professionals in het groen.
5. De Rijksoverheid stelt binnen de relevante wettelijke kaders en ter ondersteuning van procesbegeleiding en praktische kennisontwikkeling en –verspreiding in de Green Deal 'Levende Duurzame Buitenruimtes' een financiële bijdrage van maximaal € 300.000,- (incl. eventuele BTW) beschikbaar voor zover dit strookt met de toepasselijke staatssteunregels. Daartoe zal een aanvraag moeten worden ingediend, vergezeld van een projectplan inclusief begroting.

2. Slotbepalingen

Artikel 6

De afspraken van deze Green Deal zullen in overeenstemming met het Unierecht worden uitgevoerd in het bijzonder voor zover de afspraken vallen onder de werking van de Europese regels met betrekking tot aanbesteding, staatssteun en technische normen en voorschriften.

Artikel 7

Partijen komen overeen dat de Green Deal afspraken niet in rechte afdwingbaar zijn.

Artikel 8

Deze Green Deal treedt in werking met ingang van de dag na ondertekening en loopt tot en met 2015. Alle in deze Green Deal genoemde afspraken worden zo snel mogelijk ter hand genomen.

Artikel 9

Deze Green Deal zal samen met andere afgesloten Green Deals openbaar worden gemaakt, waardoor anderen kennis kunnen nemen van de gesloten Green Deals, zodat navolging hiervan kan worden bevorderd.

Aldus overeengekomen en in tweevoud ondertekend te 's-Gravenhage op

Staatssecretaris van Economische Zaken

.....
Sharon A.M. Dijkma

Staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu

.....
W.J. Mansveld

NL Greenlabel

.....
vertegenwoordigd door directeur, N. Wissing en directeur, L. Hoekstra

**Branchevereniging VHG,
vereniging voor ondernemers in het groen**

.....
vertegenwoordigd door directeur E.M.A.M. Roozen